

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้มุ่งที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของนักเรียนฝึกหัดครูที่มีต่อหลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผลวิชาสุขศึกษาของวิทยาลัยครู ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นสื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนทั้ง 7 ค่าย คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาอนามัย ส่วนบุคคลและชุมชน วิชาสวัสดิศึกษาและการปฐมพยาบาล วิชาสุขศึกษาในโรงเรียน การเรียนวิชาสุขศึกษา การสอนวิชาสุขศึกษา การปรับปรุงวิชาสุขศึกษาและการประเมินผลวิชาสุขศึกษา จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่าและแบบเลือกตอบไปทดสอบกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูงปีที่ 1 แห่งวิทยาลัยครูจันทระเกษม ซึ่งมีจำนวนนักเรียน 226 คน เป็นนักเรียนชาย 76 คน นักเรียนหญิง 150 คน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูงปีที่ 1 แห่งวิทยาลัยครูนครสวรรค์ ซึ่งมีจำนวนนักเรียน 241 คน เป็นนักเรียนชาย 107 คน นักเรียนหญิง 134 คน รวมแบบสอบถามทั้งสิ้น 467 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 แต่ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบสอบถามที่นักเรียนตอบไม่สมบูรณ์ออกเสีย 7 ฉบับ ดังนั้น แบบสอบถามที่ใช้วิจัยครั้งนี้มีเพียง 460 ฉบับ นำแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่ามาให้คะแนนและนำแบบสอบถามแบบเลือกตอบหาค่าร้อยละ แล้วคำนวณหาค่ามัธยฐาน เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อวิชาสุขศึกษาในทัศนะของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงโดยการทดสอบค่าซีแบบทางเดียว

๖ ๖
ชอกนพบ

1. เนื้อหาวิชาสุขศึกษา

1. ความคิดเห็นของนักเรียนเด็กหัดครูที่มีต่อเนื้อหาวิชาสุขศึกษา นักเรียนโดยส่วนรวมมีความสนใจทุก ๆ ข้อ และพบว่านักเรียนมีความสนใจในรายการสำคัญต่อไปนี้ เป็นอันดับสูง

วิชาอนามัยส่วนบุคคลและชุมชน นักเรียนส่วนใหญ่สนใจในเรื่อง อนามัยเกี่ยวกับผมและผิวหนัง อนามัยเกี่ยวกับหู ตา จมูก ปากและฟัน การรักษาทรงผม อนามัยเกี่ยวกับมือและเท้า

วิชาสวัสดิศึกษาและการปฐมพยาบาล นักเรียนส่วนใหญ่สนใจในเรื่องการป้องกันอัคคีภัยและไฟฟ้าแรงสูง ความปลอดภัยภายในบ้าน ความปลอดภัยในการเดินทางทางบก ความปลอดภัยในการเดินทางทางน้ำ การห้ามโลหิต

วิชาสุขศึกษาในโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่สนใจในเรื่องสุขภาพของครู การจัดน้ำดื่ม น้ำใช้ภายในโรงเรียน การป้องกันโรคติดต่อในโรงเรียน การจัดห้องน้ำห้องส้วมในโรงเรียน

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีต่อเนื้อหาวิชาอนามัยส่วนบุคคลและชุมชน วิชาสวัสดิศึกษาและการปฐมพยาบาล วิชาสุขศึกษาในโรงเรียน โดยทั่วไปไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

2. การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา

1. ความคิดเห็นของนักเรียนเด็กหัดครูที่มีต่อการเรียนการสอนและการปรับปรุงวิชาสุขศึกษา พบว่านักเรียนโดยส่วนรวมเห็นด้วยกับรายการสำคัญต่อไปนี้ เป็นอันดับสูง

ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนวิชาสุขศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยในข้อที่นักเรียนเคยได้ฟังวิทยากรมาบรรยายในวิชาสุขศึกษาเป็นครั้งคราว และนักเรียน

เคยทำงานหมู่เพื่ออภิปรายปัญหาในการเรียนวิชาสุขศึกษา นอกจากนั้นในข้ออื่น ๆ นักเรียนมีความคิดเห็นก้ำกึ่งกัน โดยเฉพาะในข้อที่นักเรียนได้เรียนตรงตามความมุ่งหมายของแต่ละวิชาอย่างถูกต้อง และนักเรียนได้รับความรู้มากเพียงพอที่จะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาลักษณะของเด็กได้เป็นอย่างดี นักเรียนมีความคิดเห็นก้ำกึ่งกันในระดับที่ต่ำมาก

ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการสอนวิชาสุขศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยในข้อที่อาจารย์ผู้สอนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี และโดยทั่วไปอาจารย์ผู้สอนได้ใช้วิธีสอนแบบบรรยายและให้นักเรียนจดตาม นอกจากนั้นในข้ออื่น ๆ นักเรียนมีความคิดเห็นก้ำกึ่งกัน โดยเฉพาะในข้อที่อาจารย์ส่วนใหญ่ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียนอยู่เสมอ และอาจารย์สุขศึกษาส่วนใหญ่เป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องสุขปฏิบัติ นักเรียนมีความคิดเห็นก้ำกึ่งกันในระดับต่ำ

ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการปรับปรุงวิชาสุขศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยในข้อที่อาจารย์สุขศึกษาจะเป็นอาจารย์หญิงหรือชายก็ได้ วิทยาลัยครูควรจะเปิดสอนสุขศึกษาเป็นวิชาโทและเป็นวิชาบังคับในระดับ ป.กศ.สูง สำหรับในข้อที่วิทยาลัยครูควรจะเปิดสอนสุขศึกษาเป็นวิชาเอก โดยทั่วไปสภาพการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในวิทยาลัยครูเหมาะสมอยู่แล้ว อาจารย์สุขศึกษาควรจะเป็นอาจารย์ชายและอาจารย์สุขศึกษาควรจะเป็นอาจารย์หญิง นักเรียนส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นก้ำกึ่งกันหรือไม่แน่ใจ

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาและการปรับปรุงวิชาสุขศึกษา โดยทั่วไปไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3. การประเมินผลวิชาสุขศึกษา

1. ความคิดเห็นของนักเรียนฝึกหัดครูโดยส่วนรวมที่มีต่อการประเมินผลวิชาสุขศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรวัดผลระหว่างภาคและปลายภาค การสอบภาคทฤษฎีควรใช้แบบทดสอบแบบอัตนัยและปรนัยผสมกัน และการสอบภาคปฏิบัติควรเป็นการทดสอบด้วยการปฏิบัติจริง

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีต่อการประเมินผลวิชา
 สุขศึกษา นักเรียนชายมีความคิดเห็นว่า ควรวัดผลระหว่างภาคและปลายภาคมากกว่า
 นักเรียนหญิง แต่ตรงกันข้ามกับนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นว่าการประเมินผลควรใช้วิธีสอบ
 ทั้งภาคทฤษฎี โดยใช้แบบทดสอบแบบอัตนัยและปรนัยผสมกันและภาคปฏิบัติ โดยใช้การปฏิบัติ
 จริงและการทำรายงานมากกว่านักเรียนชาย

การอภิปรายผลและเสนอแนะ

1. เนื้อหาวิชาสุขศึกษา

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักเรียนเด็กหัดครูเกี่ยวกับความสนใจที่มีต่อเนื้อหา
 วิชาอนามัยส่วนบุคคลและชุมชน วิชาสวัสดิศึกษาและการปฐมพยาบาล วิชาสุขศึกษาใน
 โรงเรียนโดยส่วนรวมแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจในวิชาสุขศึกษา ซึ่งตนเองเคย
 เรียนมาก่อน และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อแล้ว นักเรียนมีความสนใจในเรื่อง
 อนามัยเกี่ยวกับผมและผิวหนัง อนามัยเกี่ยวกับหู ตา จมูก ปากและฟัน การป้องกันอัคคีภัย
 และไฟฟ้าแรงสูง ความปลอดภัยภายในบ้าน สุขภาพของครู ซึ่งเป็นความสนใจในระดับ
 ก่อนข้างสูงของทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากนักเรียนเห็นว่าเนื้อ
 หาวิชาเหล่านี้มีประโยชน์ต่อชีวิตตนเองอย่างเห็นได้ชัด

ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีความคิดเห็นก้ำกึ่งกัน
 ไม่แน่ใจได้แก่เนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับเรื่องการบริหารอาหารก ทอมต่าง ๆ ที่สำคัญ ความ
 ปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม ความปลอดภัยในเรือสวนไรนา หลักการสุขาภิบาล
 ทั่วไปของโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาสุขศึกษากับวิชาอื่น ๆ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุ
 เนื่องจากนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจไม่ลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาอย่างแท้จริง และคิดว่า
 ความรู้เหล่านั้นยังไม่สามารถที่จะนำไปปฏิบัติได้หรือนักเรียนอาจจะเข้าใจว่า เนื้อหา
 วิชาเหล่านั้นยังไม่ได้ออกให้เกิดประโยชน์กับตนเองในขณะนี้

2. การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา

1. ความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เห็นควยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการปรับปรุงวิชาสุขศึกษา ใดแก่

1.1 ความคิดเห็นในการเรียนวิชาสุขศึกษา ในเรื่องที่ได้ให้นักเรียนได้ทำงานหมู่ เพื่ออภิปรายปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนวิชาสุขศึกษา แสดงว่าอาจารย์ได้พยายามส่งเสริมแนวการเรียนของนักเรียนฝึกหัดครู โดยการให้มีส่วนร่วมในบทเรียนมากขึ้น และนักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนมีความสนใจร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และรู้จักแก้ไขปัญหาควยตัวของตัวเองต่อไป และนอกจากนั้นนักเรียนได้มีโอกาสฟังการบรรยายของวิทยากร ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในการเรียนวิชาสุขศึกษาให้กับตัวนักเรียนมากยิ่งขึ้น

1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนวิชาสุขศึกษา เนื่องจากนักเรียนในระดับนี้เป็นระดับฝึกหัดครู นักเรียนย่อมมีความรับผิดชอบในตัวเองมาก เพื่อความเหมาะสม อาจารย์ส่วนใหญ่มักจะใช้วิธีสอนแบบบรรยายและบางครั้งก็ให้นักเรียนจดตามในหัวข้อสำคัญ ๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจดียิ่งขึ้น และระหว่างการสอนในแต่ละชั่วโมง อาจารย์ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามปัญหาหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และรู้จักค้นหาความรู้เพิ่มเติม

1.3 ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงวิชาสุขศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า การเรียนการสอนสุขศึกษาในวิทยาลัยครู อาจารย์ผู้สอนจะเป็นอาจารย์หญิงหรือชายก็ได้ ทั้งนี้ นักเรียนเข้าใจว่า เพศไม่ได้เป็นอุปสรรคสำคัญแต่อย่างใดในการเรียน การสอนวิชาสุขศึกษา และนอกจากนี้ วิทยาลัยครูควรเปิดสอนวิชาสุขศึกษาเป็นวิชาโท และเป็นวิชาบังคับในระดับ ป.กศ.สูง ควย แสดงให้เห็นว่า นักเรียนได้เห็นความสำคัญถึงคุณประโยชน์ของวิชาสุขศึกษาที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพอนามัยส่วนบุคคลและชุมชนชนให้ดียิ่งขึ้น

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีความคิดเห็นก้ำกึ่งกันหรือไม่แน่ใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการปรับปรุงวิชาสุขศึกษา ได้แก่

2.1 ความคิดเห็นในการเรียนวิชาสุขศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความมุ่งหมาย ประสิทธิภาพที่ได้รับ การฝึกปฏิบัติจริง แสดงว่าการเรียนของนักเรียนยังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะจำนวนชั่วโมงมีน้อยไม่ได้สัดส่วนกับเนื้อหาวิชา ตลอดจนบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในวิทยาลัยยังไม่เป็นที่น่าสนใจมากนัก อีกทั้งห้องสมุดมีหนังสือสุขศึกษาไม่เพียงพอแก่ความต้องการของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนได้รับความรู้ไม่เพียงพอที่จะนำไปแก้ไขปัญหาสุขภาพของนักเรียนได้ และเพื่อช่วยให้นักเรียนมีสุขปฏิบัติและสุขนิสัยที่ดีขึ้น ทางวิทยาลัยควรจัดสภาพสิ่งแวดล้อมภายในวิทยาลัยให้เหมาะสม ตลอดจนอาจารย์ควรเข้มงวดกวดขันนักเรียนฝึกหัดครูให้มากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพ วิทยาลัยควรจัดให้นักเรียนได้มีโอกาสออกไปศึกษานอกสถานที่ด้วย อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนของนักเรียนยังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควรอาจเป็นเพราะนักเรียนฝึกหัดครูขาดความสนใจในเรื่องการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในวิทยาลัยครูด้วยก็อาจเป็นได้

2.2 ความคิดเห็นในการสอนวิชาสุขศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเนื้อหาวิชาแต่ละชั่วโมง การทำรายงานความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชากับชีวิตประจำวัน การใช้อุปกรณ์การสอน แสดงให้เห็นว่า การสอนวิชาสุขศึกษาในวิทยาลัยยังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอาจารย์ในวิทยาลัยมีงานเกี่ยวกับการสอนมากเกินไป ต้องสอนนักเรียนภาคนอกเวลาอีกด้วย ในบางครั้งจึงทำให้อาจารย์ไม่มีเวลาเตรียมตัวในการสอน จึงทำให้ขาดความมั่นใจในการสอนและการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียนก็เป็นไปอย่างไม่มีทั่วถึง หรืออาจารย์คิดว่านักเรียนโตพอที่จะรับผิดชอบตนเองได้แล้ว จึงไม่ได้เข้มงวดกวดขันในการปฏิบัติงานของนักเรียนมากนัก ด้วยเหตุนี้ในการสอนวิชาสุขศึกษา อาจารย์จะต้องจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนภายในวิทยาลัยให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนตัวอาจารย์เองควรเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดีและเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องสุขปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจในการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษามากขึ้น

2.3 ความคิดเห็นในการปรับปรุงวิชาสุขศึกษาเกี่ยวกับเรื่องอาจารย์
 สุขศึกษาคควรจะเป็นอาจารย์หญิง อาจารย์สุขศึกษาคควรจะเป็นอาจารย์ชาย แสดงให้เห็น
 ว่าเพศไม่ได้เป็นอุปสรรคอย่างไรในการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา และการเรียนการ
 สอนจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็โดยจัดสภาพการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในวิทยาลัยครูให้เหมาะสม
 มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ถึงแม้ว่านักเรียนจะเห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษาว่าจะช่วยส่งเสริมสุขภาพ
 ให้สมบูรณ์ แต่ก็ยังไม่ใครเห็นด้วยกับการเปิดสอนวิชาสุขศึกษาเป็นวิชาเอกในวิทยาลัยครู
 โดยนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ควรเปิดสอนวิชาสุขศึกษาเป็นวิชาโทและเป็นวิชาบังคับใน
 ระดับ ป.กศ.สูง ก็เพียงพอที่จะนำเอาความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคมได้

3. การประเมินผลวิชาสุขศึกษา

การประเมินผลวิชาสุขศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าวิชาสุขศึกษา
 ควรมีการวัดผลการเรียนการสอนทั้งระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน โดยสอบทั้ง
 ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ หากสอบภาคทฤษฎีก็ควรใช้แบบข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัยผสมกัน
 ถ้าหากสอบภาคปฏิบัติก็ควรเป็นการทดสอบปฏิบัติจริง ๆ เช่น การทดสอบหัดพันผ้า เป็นต้น
 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชอบให้มีคะแนนเก็บไปรวมกับคะแนนปลายปี และนักเรียนชอบ
 แบบทดสอบทั้งอัตนัยและปรนัยผสมกัน อาจเป็นเพราะทำให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น
 ในข้อสอบแบบอัตนัย รวมทั้งได้มีโอกาสที่เลือกตอบจากข้อสอบแบบปรนัยก็เป็นได้ และ
 นักเรียนอาจคาดคิดว่าการสอบการปฏิบัติจริงนั้น จะทำให้ตนเองได้รับประสบการณ์และ
 ความรู้ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักเรียนฝึกหัดครูที่มีต่อวิชาสุขศึกษาแล้วจะเห็นว่า
 นักเรียนมีความสนใจในรายการสำคัญของเนื้อหาวิชาในหลักสูตรวิชาสุขศึกษามาก แต่
 นักเรียนยังมีประสบการณ์น้อยและไม่ชอบซึ่งเพียงพอที่จะนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
 ได้ ดังนั้น วิทยาลัยครูควรปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาให้ดีขึ้น เพื่อให้นักเรียน
 รุ่นต่อไปมีคุณภาพดีขึ้น และสนองความต้องการของสังคมไทยในปัจจุบันได้ โดยการปรับ

ปรุงอาจารย์ในเรื่องการสอน การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน และการติดตามผลปฏิบัติ
งานของนักเรียนอยู่เสมอ ๆ และห้องสมุดของวิทยาลัยครูก็ควรมีหนังสือ เอกสาร วารสาร
เกี่ยวกับสุขศึกษาให้มากพอสำหรับนักเรียนคนควาได้อีกด้วย

ขอเสนอแนะสำหรับผู้สนใจจะทำการวิจัยในทำนองนี้

1. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อวิชาสุขศึกษาของนักเรียนฝึกหัดครู
ที่มีภูมิลำเนาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
2. ควรได้ติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วว่า มีความสามารถ
ในการปฏิบัติงานครู โดยเฉพาะในด้านการสอนวิชาสุขศึกษามากน้อยเพียงใด